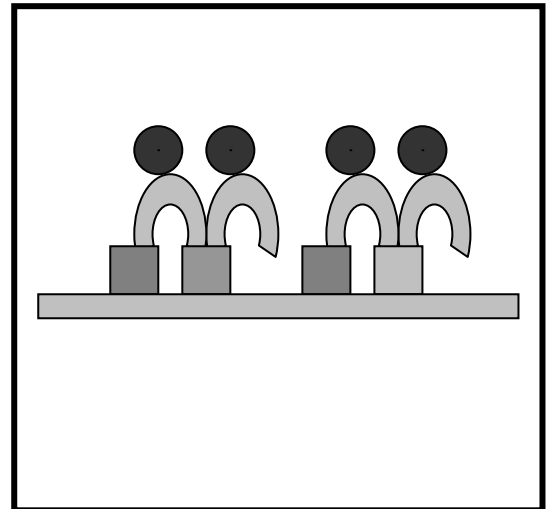

6.8 EĞİTİM

6.8. EĞİTİM

Başkent Lefkoşa, adanın en önemli eğitim merkezi, geniş bir alandan beslenen özel eğitim toplanma merkezidir. Eğitim etkinliğinin şehrin, sosyal, kültürel ve toplum yaşamıyla olan bağlantılarının her geçen gün artması, okulları kentsel yapının önemli bir unsuru yapmaktadır.

6.8.1 Ana Konular

- a) Mevcut okullar, özellikle ortaöğretim okulları şehrin iç kesimlerinde bulunmaktadır. Bu durum okul çocuklarının aşırı derecede yolculuk yapmalarına yol açmakta ve yoğun saatlerdeki trafik akışını artırarak trafik sıkışıklığına neden olmaktadır.
- b) Bazı okullar kalabalıkken diğerleri artı kapasiteye sahiptir. Başkent Lefkoşa'nın nüfusunun düzensiz ve dağınık artması ve yayılması özellikle son yıllarda, genişleyen banliyölerde geçmişte yeni okulların sağlanmaması nedeniyle, planlama alanı Bölgesi'ndeki seyrek nüfuslu kenar mahallelerde eğitim olanaklarının eksikliği vardır. Tampon Bölge yakınlarındaki bölgelerde veya şehrin dışındaki köylerde de nüfus kaybeden bazı okullar tam tersi bir sorunu göstermektedir. Bu okullar düşük kapasiteyle çalışmakta ve bu nedenle ihmal edilmektedirler.
- c) Özellikle merkezi yerlerde bulunan eski okullarda peyzaj, spor ve oyun alanları ve diğer aktivite alanları için ayrılan yerler yetersizdir.
- d) Okul binaları ve Spor sahalarının temininde genel olarak kabul edilmiş standartların eksik olması ve mevcut okullardaki bu standartlar çok düşük olması.
- e) Okulların yer seçimi açısından bir politikaya sahip olmaması nedeni ile özellikle ilkökul öncesi eğitim alanlarının yanlış yer seçimi vardır. İlk ve orta öğrenim okullarında bile sınırlı fonlar, arsa fiyatı, hizmete hazır kamu arsaları yeni bir okulun yer seçimini belirleyen ana etmenlerdir.

6.8.2 Ana Hedefler

- a) Okulların türlerine ve seviyelerine göre yer seçimi politikalarının tanımını yapmak
- b) Nüfus dağılımı ve eğitim otoriteleri tarafından belirlenen farklı yaş gruplarının ihtiyaçlarına uygun yeni okulların yapımı için doğru yer ve zamanda yeterli alanın sağlanması
- c) Mevcut okulların esas alınarak organize edileceği ve bu esasa göre yeni okulların sağlanacağı uygun standartlar belirlenmesi

- d) Başkent Lefkoşa İmar Planı alanındaki farklı konut bölgelerindeki toplum gelişimini teşvik eden bir araç olarak, toplum ve onun eğitim merkezi arasında yakın bağlantıların kurulmasını teşvik etmek
- e) Eğitim kurumlarının gelişiminde değişen eğitim olanakları ve araçları, binaların organizasyonu, okulların genişletilmesi ve benzeri ihtiyaçları karşılamak için esneklik sağlamak.

6.8.3 Politika ve Öneriler

Genel politika Öncelikli Gelişme alanları (ÖGA) içerisinde ve mümkün olduğu ölçüde hizmet edecekleri nüfusa yakın olacak şekilde yeni okulların (özellikle ilkököl öncesi ve ilkökuller) yapılmasıdır. Bu okullar dükkanlar, toplumsal merkezler ve açık alanlar gibi diğer toplumsal olanaklarla yakın ilişki içerisinde olacak yerlerde yapılmalıdır. Fakat, ÖGA bölgelerinde arazi elde edilme imkanı bulunmayan bölgelerde, okul alanları öncelikli gelişme alanlarının kenarlarındaki bölgeler üzerinde düşünülebilir.

Gelecekte farklı derecedeki okullara duyulacak ihtiyaçlar tahmin edilmiş ve aşağıdaki paragraflarda gösterilmektedir. Çeşitli okulların ihtiyaç duyduğu yer seçimi ile ilgili öneriler Şekil 21'de gösterilmektedir. Bu öneriler nüfus dağılımı tahminine, (Bölüm 6.1) mevcut okulların kapasite ve dağılımına, önceden okul alanı olarak ayrılmış alanlara ve bu bölümde okul türüne ilişkin özel yer seçimi standartları temeline dayandırılmaktadır.

Esas nüfus artışının şehrin banliyolarında artması beklenmektedir. Bu nedenle eğitim politikasının Başkent Lefkoşa İmar Planı bölgesinde çevredeki kırsal kesimden gelen çocuklara bazı orta öğretim okullarını sağlamaya devam etmek olması nedeniyle kentin çevresindeki yerler tercih edilmektedir. Bu sadece bölgelerle olacak olan yolculuğu azaltmayacak ayrıca bu bölgelerde bulunan okulların fazla kalabalıklaşmasını önleyecektir

Tablo 19: Okul öncesi eğitim kurumlarının yıllar itibarı ile yerel yönetimlere dağılımı

Yıllar	2005		2010		2015		2020	
	Sınıf sayısı	alan (ha)	Sınıf sayısı	alan (ha)	Sınıf sayısı	alan (ha)	Sınıf sayısı	alan (ha)
Lefkoşa	88	4.4	94	4.7	100	5.0	107	5.4
Gönyeli	17	0.9	19	1.0	22	1.1	25	1.2
Alayköy	5	0.3	6	0.3	7	0.4	8	0.4
Hamitköy	6	0.3	8	0.4	10	0.5	13	0.7
Haspolat	4	0.2	5	0.3	6	0.3	8	0.4
Kanlıköy	1	0.1	1	0.1	1	0.1	1	0.1
Toplam	121	6.2	133	6.8	146	7.4	162	8.2

İlkokul öncesi okullar

Başkent Lefkoşa için yapılan hesaplamalara göre 2020 yılına kadar 40 adet 4 sınıflı okul öncesi eğitim kurumlarına veya 162 adet sınıfa ihtiyaç duyulacağı tahmin edilmektedir. Bu okullar için yaklaşık 8.2 hektarlık alana gereksinim duyulacaktır. Bu okul öncesi eğitim alanlarına gereken alanların temin edilmesi için, hem kamu sektörü ve özel sektör gerekli tedbirleri alacaktır.

Ancak bu sektörün alacağı gerçek tedbir ne önceden tahmin edilebilir, ne de 1,2,3 veya 4 sınıflı okulların gelişmesi tahmin edilebilir. İlkokul öncesi okulları resmi veya özel anaokulu şeklini alabilir veya her ikisinin birleşimi olabilir.

Örneğin ilkokul öncesi eğitim kurumları resmi olmayan oyun merkezinden bebek bakım merkezi ve hemşirelik hizmetleri anaokullar ile birlikte olabilecekleri gibi ayrı ayrı olmasında mümkündür. Okul öncesi eğitim kurumlarının dağılımı tablo 19'da verilmiştir.

6.8.3.1 İlkokul öncesi okulların konumu

Yeni yapılacak ilkokullar, ÖGA bölgelerinde veya bu bölgelere yakın olan konut bölgelerinde, ilkokulların yanında veya ticari, endüstriyel ve diğer isdiham merkezlerine komşu yerlerde yer almalıdır.

Yeni yapılacak devlete ait ilkokul öncesi okullar ilkokulların yanında yer almalıdır. Bunun nedeni, anne babaların çocuklarını, ilkokula ve ilkokul öncesi okula giden çocuklarını birlikte götürmelerini veya daha büyük çocukların küçük çocuklara okula giderken eşlik etmesi gibi çeşitli avantajları vardır. Buna ek olarak ilkokul öncesinden ilkokula geçme daha kolay olmakta ve uygun yerlerde bazı olanakların ortak kullanımı mümkün olmaktadır.

Bunun yanında açık ve yeşil alanlara yakın yerlerde seçilecek bu tür alanlar okul için daha iyi bir çevre yaratacak, ilerde yapılacak değişikliklerde esneklik sağlayacak ve çevreye vereceği gürültü rahatsızlığını azaltacaktır.

İlkokullar

İlkokullar, özellikle kentin kenarlarındaki konut alanlarında toplum yapısının temel unsurlarını oluşturmalıdır. Bir ilkokul, hız-

met ettiği bölgeden yürünebilecek uzaklıkta konumlanmış, 2500-3000 kişilik nüfusu olan komşuluk birimine hizmet etmelidir.

Yapılan hesaplama göre 2020 yılı için 293 adet sınıfa ihtiyaç vardır. Bu 250 öğrencili 10 adet yeni okul (96 adet sınıf) demektir. Bu toplam olarak 22.7 ha yeni okul alanına ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir. İlkokulların yerel yönetimler itibarı ile dağılımı aşağıda tablo 20’de gösterilmektedir.

Tablo 20: İlkokulların yıllar itibarı ile yerel yönetimlere dağılımı

Yıllar	2005		2010		1015		2020	
	Sınıf sayısı	alan (ha)	Sınıf sayısı	alan (ha)	Sınıf sayısı	alan (ha)	Sınıf sayısı	alan (ha)
Lefkoşa	160	37.8	170	40.1	182	42.5	194	45.8
Gönyeli	30	7.1	34	8.0	39	9.2	45	10.6
Alayköy	10	2.4	11	2.6	12	2.8	14	3.3
Hamitköy	10	2.4	14	3.3	18	4.2	24	5.7
Haspolat	7	1.7	9	2.1	11	2.6	14	3.3
Kanlıköy	1	0.2	1	0.2	1	0.2	2	0.5
Toplam	218	51.5	239	56.3	263	61.5	293	69.2

6.8.3.2 İlkokulların konumu

İlkokullar ve onlarla bağlantılı spor alanları konut bölgelerinde, hizmet ettiği bölgelerin yürüme mesafesinde ve konut alanları içerisinde yer almalıdır. Mümkün olan yerlerde semt merkezi ve yerel yeşil alanlara yakın ve mevcut veya önerilen yaya yolları ağı ve bisiklet ulaşım ağı ile ilişkili olarak yer seçmelidir.

İdeal olarak, ilkokullar hizmet ettiği nüfusa eşit uzaklıkta ve o bölgenin merkezinde yer almalıdır. Böylece hizmet ettikleri meskun bölgenin her kısmına eşit olarak erişime sahip olurlar. Ancak bu tür faaliyetler için yer seçimi, daha önceden ayrılmış okul alanları, okul için yer bulabilme, yüksek arazi fiyatları ve benzeri sebeplerden dolayı her zaman mümkün olamamaktadır. Bundan dolayı, ilkokul alanlarının çok önceden rezerv olarak ayrılması, kent gelişmesi önünde çıkacak olan bu türdeki zorlukları da önlemiş olacaktır.

İlkokullar, öğrencilerin güven içerisinde okullarına erişebilmeleri açısından yaya ulaşım ağı üzerinde ve mümkün olan yerlerde de toplu taşıma ağı üzerinde yer almalıdır. İlkokulları açık yeşil alanlar yakınına yerleştirmek, ilkokul yaşındaki öğrencilerin bu alanlara gidiş ve dönüşleri açısından hem daha uygun, hem daha güvenli olmaktadır. İlkokulların yeşil alanlara yakın yer-

lerde seçilmeleri okul öncesi eğitim kurumlarında sağladıkları avantajları sağlamaktadır. İlk okulların semt merkezleri alanlarına yakın alanlarda yer alması ve bu alanlarda okul ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik dükkanların bulunması nedeniyle çocukları okula götürüp getirirken bu türdeki alışverişlerini yapma imkanı sağlamaktadır. Bu alanları ayrıca farklı konut bölgelerinde toplumsal işlevlerin toplanma noktası olmakta ve bu bölgelere has toplumsal anlayışın oluşmasına da katkıda bulunmaktadır.

Yapılaşmış bölgelerde kamu elindeki arazilerin azlığı ve yüksek arazi fiyatları nedeniyle yeni ilkokullar sağlamak çok zor olacaktır. Bu bölgelerdeki özel ilkokul gereksinimlerinin ya mümkün olan yerde mevcut okulları genişleterek ya da dış bölgelerde çocukları evden okula okuldan eve taşımaktan sorumlu olacak eğitim otoritesine yeni okullar sağlayarak karşılanacağı önerilmektedir. Diğer bir çözüm bu bölgelerde ya daha küçük arsalar elde ederek ya da var olan eski binalardan faydalanarak ve sportif olanakları paylaşarak daha küçük okulların oluşturulmasıdır. Bu okullar işletme açısından dezavantajlara sahip olmasına karşın mevcut ihtiyacı karşılayabilecektir.

Orta dereceli okullar

Yapılan hesaplama göre 5 adet 480 öğrencili yeni orta dereceli okula (86 adet yeni sınıfa) 2020 yılı itibarı ile ihtiyaç duyulacağı tahmin edilmektedir. Her okul başlangıç olarak 5000 kişilik bir nüfusa hizmet edecek ve spor olanakları dışında 1.70 ha'lık bir arazi yaklaşık 480 öğrenciyi barındıracaktır. Yeni okullar için spor alanı ile birlikte 4.00 ha'lık bir alan gereklidir. Böylece toplam yaklaşık 9.1 ha'lık alan tahmin edilen ihtiyaçları karşılamak için gerekecektir. Ayrıca öneri Merkezi İş Alanında bulunan okulların da bu alanın dışına çıkarılmaları sonucu, bu alandaki okullardaki öğrenciler için, ayrıca okul alanı ve okula ihtiyaç duyulacaktır.

6.8.3.3 Orta dereceli okullarının konumu

Devlete ait orta dereceli okullar, konut alanlarında veya bu bölgelerin bitişiğinde yer almalıdır. Orta dereceli okullara toplu taşımacılık servis yapılan İkincil dağıtıcı yollar ile hizmet verilecek ve bisiklet ve yaya yolu ile elverişli bir bağlantı sağlayacak olan yerler tercih edilmelidir. Mümkün olan yerlerde ortaöğretim okul alanları yerel ticari bölgelerine, yeşil alanlara ve diğer toplumsal olanaklara yakın olmalı ve beslendikleri bölgeye yürüyüş mesafesi içerisinde olmalıdır.

Orta dereceli okullar, yakın çevresindeki konut alanlarından daha geniş bir alana hizmet vermektedirler. Bu durum, özellikle Plan Alanı çevre yerleşmeleri ile Plan Alanındaki dışındaki bölgelerden öğrenci çeken özel okullar ile devlet orta dereceli okulları için geçerlidir. Bundan dolayı okulların konut alanlarının merkezi yerlerde olmasının tercih edilmesine karşın, iyi otobüs servisi, yaya yolları ve bisiklet yolları ile uygun bir bağlantı sağlanırsa ve ana yollardan kolayca ulaşılabilirse merkezi olmayan konumlarda bulunan orta dereceli okul alanları da kabul edilebilir. Bu nedenle plan alanı dışından öğrenci çeken ve büyük alan gerektiren orta dereceli okulların istenilen standartlarda sağlanabilmesi amacı ile Plan Alanındaki ana kentsel yerleşim ile çevre yerleşimlerin gereksinimlerini karşılayacak, birisi Plan Alanının doğusu diğer batısında olmak üzere, çevre yerleşmelere de hizmet verecek ulaşılabilirliğe sahip alanlarda iki orta eğitim kampusu önerilmiştir.

Bu alanların, GGA'lardaki büyük araziler veya GGA'nın hemen dışında ulaşım ağı ile iyi bir bağlantısı olan alanlarda yer alması öngörülmektedir. GGA'nın hemen dışında olan böyle bir gelişme gerek o bölgenin gerekse çevre yerleşmeler ve bölgelerde yaşayanların eğitim ihtiyacını karşılayacaktır. Plan Alanının doğu ve batısında sonraki aşamada bu amaçla arazi ayrılması için Eğitim Bakanlığı ile birlikte çalışmalar yapılacaktır. Böylece Lefkoşa'ya gelen öğrencilerin bu ihtiyaçları kent merkezine girmeden karşılanabilecektir.

Orta dereceli okulların, ticari alanlara, açık ve yeşil alanlara yakın olması ilkokullarda da geçerli olan avantajlara sahiptir.

Merkezi İş Alanı ve Yönetmelik Merkez içerisinde yer alan okulların, Plan Döneminde, Eğitim Bakanlığı ile yapılacak işbirliği çerçevesinde Plan Alanında belirlenecek uygun yerlere taşınması öngörülmektedir.

6.8.3.4 Devlet orta dereceli okulları için spor alanları

Mümkün olan yerlerde devlet orta dereceli okulları için spor alanları, toplumsal spor merkezleri ile birleştirilmeli ve bu merkezler birden çok okula ve aynı zamanda bölgede yaşayan nüfusa da hizmet vermelidir.

Yapılan hesaplamalar sonucu 480 öğrenci kapasiteli bir orta eğitim okulunda çeşitli spor faaliyetleri için yaklaşık 2.30 ha'lık bir araziye ihtiyaç duyulacağı tahmin edilmektedir. Bu amaç için yüksek arazi fiyatları bakımından daha az masraflı olması amacıyla, birçok okula mekansal olarak uygun olacak şekilde grup-

landırmak, kamu harcamalarını düşürecektir. Böylece spor olanakları için toplam arazi ihtiyacı düşecek ve sonuç olarak kamu maliyetini en düşük düzeye çekecektir. Bu politika, okul alanlarının konut bölgelerine yakın yerleştirilmesi gerektiğini gösterirken, okulla bağlantılı spor olanaklarının belirli bir uzaklıkta olmasını belirtmektedir. Spor kullanımları açısından spor merkezleri daha geniş toplum ihtiyaçlarına karşılık vermektedir.

Bu politika Başkent Lefkoşa İmar Planı alanında; banliyölerdeki yeni okul gelişmelerinde, merkezde bulunan yapılaşmış alanlarda ve spor olanakları eksik olan mevcut okullarda uygulanabilir. Bu politika ayrıca gelişmesini tamamlamış bölgelerde mevcut olan orta dereceli okulların, spor ihtiyaçlarını elverişli yerlerde bulunan halka açık spor merkezlerine aktararak ve spor amaçlı kullanılan bu alanların ise okul binalarına ek yapma amacı ile kullanarak, okul kapasitesini genişletmek için yararlı olabilir. Bu alanlar, kamuya ait veya kolayca elde edilebilen ve rezerv konumuna alınabilen araziler üzerinde önerilmektedir. Spor merkezleri için gerekli alanının her bir durumdaki özel gerekliliklere dayanacağına rağmen 3.6 hektarın minimum arazi alanı olması gerektiği düşünülmektedir. Yer seçimi ile ilgili koşullar farklı yolculuk araçları tarafından iyi bir erişebilirlik düzeyini içermelidir. Mümkün olan yerlerde halka açık spor merkezleri, Başkent Lefkoşa'nın ana açık alan sisteminin ayrılmaz bir parçası olarak geliştirilmelidir.

6.8.3.5 Yüksek öğretim kurumları

Üçüncü düzey okullar olarak da isimlendirilen yüksek öğretim kurumları İmar Gelişme Sınırı içerisinde ulaşım ağı konusunda elverişli bir konumda bulunan peyzajlanmış yerlerde yerleştirilmelidir. Kampüs şeklinde olacak olan üniversite gelişmeleri İmar Gelişme Sınırı dışında ulaşım ağı ile uygun ilişki içerisinde olacak şekilde yer seçimi yapılmalıdır.

Yüksek öğretim kurumlarının gelecekteki ihtiyaçları tahmin edilmeyebilir. Çünkü bu ihtiyaçların sağlanması, bu tür okulların teminindeki hükümet politikalarının yanında farklı zaman dilimlerinde hüküm süren eğitimsel, sosyal ve ekonomik koşullara da bağlıdır. Bu okullar geniş bölgelere hizmet edeceğinden, genel olarak iyi bir erişim ve yeterli arazi alanı, yer seçimi için esas gerekliliktir. Bu sebepten dolayı yüksek öğretim okulları ÖGA alanları dışında fakat GGA alanları içerisinde yer almalıdır. Üniversite için seçilen alanların erişilebilecek, elde edilebilir ve kentsel alana yakınlık gibi özellikler taşınmalıdır. Kampüs şek-

linde olan üniversiteler uygun ulaşım aksları üzerinde olmak koşulu ile İmar Gelişme Sınırı dışında da yer alabilirler.

Kent merkezinin, kentin bütün bölgelerine erişilebilir olması nedeniyle avantajları olmasına rağmen, üçüncü düzey okulların kent merkezi yakınına yerleştirilmesi yüksek arazi değerleri nedeniyle bir çok yerde uygulanamaz. Ayrıca merkezi bölgelere yerleştirilmiş büyük ölçekli yüksek öğretim okulları ciddi trafik sıkışıklığına neden olacaktır. Fakat, küçük ölçekli gelişmelere izin verilmeli ve aslında eski merkezin yeniden canlandırılması hedefiyle surlar içinde bazı üniversite imkanlarının sağlanması önerilmektedir.

Konut alanları içinde bu tür gelişmelerden genellikle kaçınılması gerekirken, konut alanlarına yakın peyzajlanmış yerlerde daha küçük okullar söz konusu olduğunda izin verilmelidir. Endüstri bölgelerine yakın yerlerde olabilecek teknik okullar için, aralarındaki ziyaret alışverişini kolaylaştırmak için uygun olabilir.

6.8.3.6 Öğleden sonra ve akşamları eğitim veren okullar ve kurumlar

Bu kuruluşlar Merkezi İş Alanı bölgesinde kolay erişilebilir yerlerde, faaliyet koridorlarının olduğu yerlerde bölgesel merkezlerde veya semt merkezlerinde yer almalıdır. Burada 6.8.3.9'daki hükümlerle bir çatışma olmamalıdır.

Bu tür bir eğitimsel gelişme geniş alanları gerektirmez. Çünkü spor alanları teminine gerek yoktur. Ancak bu tür gelişmeler kentin farklı kesimlerinden öğrenci çekebileceğinden iyi bir erişim düzeyine sahip olmalıdır. Bu nedenle, merkezi yerlerin tercih edilmesi gerekmektedir. Fakat yeni büyük enüstüülerin MİA bölgesinde yapılmasına izin verilmemelidir. Çünkü bu kuruluşlar büyük hacimli trafiğe ve diğer tehlikelere neden olmaktadır. Bunun yanı sıra bu okullara yerel olarak da ihtiyaç duyulabileceğinden mevcut okul alanlarının bu amaç için kullanımını teşvik etmenin büyük ekonomik avantajları vardır. (Bkz. 6.8.3.8)

6.8.3.7 Özel amaçlı okullar

Özel amaçlı okullar İmar Gelişme Sınırı içerisinde sessiz, ağaçlandırılmış veya trafik gürültüsü olmayan ve başka çevresel tehlikeye maruz olmayan alanlar ile ulaşım ağına uygun bağlantıları olan bölgelerde yer almalıdır. Mevcut

okullar bölgelerdeki yeni gelişmeler nedeniyle çevresel bozulmaya maruz kalmamalıdır.

Her biri ayrı ayrı düşünülmesi gereken fiziksel, zihinsel ve ruhsal özürllüer için temin edilen özel amaçlı okulların kendi özel konumsal ihtiyaçları vardır. Genellikle, bu okullar, iyi erişim ve yüksek standartlı çevre kalitesi olan yerlerde geniş alanlara ihtiyaç duyacaktır. Çünkü bu okulların beslendikleri bölge bütün Başkent Lefkoşa İmar Planı bölgesine, çevre bölgeye veya bütün adaya bile yayılabilir. Bu nedenledir ki bu okullara İmar Gelişme Sınırı içerisinde ÖGA dışında, GGA bölgelerinde izin verilmelidir.

6.8.3.8 Okul olanaklarının genişletilmiş kullanımı

Bütün yeni okullar sundukları olanakları okul saatleri dışında yerel gençlik kulüpleri tarafından (ileri eğitim ve genel olarak toplum için) kullanılmasına izin verecek şekilde tasarlanmalıdır.

Okul olanaklarının çok yönlü kullanımı sadece ihtiyaç duyulan diğer topluma yönelik olanakları azaltmayacak ayrıca bu olanaklardan tam olarak yararlanılmasını sağlayacaktır. Sert zeminli alanlar, spor salonları, spor sahaları, toplantı salonları ve diğer sosyal alanlar normal öğretimin yerinde gençlik kulüpleri tarafından öğleden sonra ve akşam sınıfları, yetişkin eğitimi, grupların düzenlediği kulüp toplantıları, sergiler v.b. için yararlı bir şekilde kullanılabilirler. Toplum spor merkezlerinin temin edilmesi ve bu merkezlerin çok yönlü kullanımına 6.8.3.4'de işaret edilmiştir. Bu merkezlerde olmayan okul spor sahaları öğleden sonra bazı günler ve okulların kapalı olduğu yaz mevsimi süresince halka açık olmalıdır.

Okul imkanlarının çok yönlü kullanımı yerel halkın bütünleşmesine ve topluluk bilincinin gelişmesine katkıda bulunacaktır. Çünkü okullar bu şekilde buluşma toplantı yerleri ve çeşitli grup faaliyetleri için bir merkez ve odak noktası olacaktır. Bunun bazı yönetim sorunlarına neden olacağı kabul edilmektedir. Fakat bu problemler okul veya eğitimden sorumlu yetkililer ile yerel toplum temsilcileri arasında yapılacak uygun düzenlemelerle aşılabilir.

6.8.3.9 Dikkat edilecek işlevsel ve çevresel unsurlar

Bütün okul geliştirmelerinde, devlet veya özel olsun, işlevsel ve çevresel boyuta özel bir önem verilmelidir.

Yukardaki gelişmeler aşağıdaki hususları tatmin etmelidir.

- a) Toplumsal ihtiyaçlar,
- b) Hizmet edecekleri topluma erişebilirlik,
- c) İyi ve güvenli erişim ve öğrencilerin güvenliğine özel bir önem verildiği yeterli otopark olanakları,
- d) Yakın çevredeki yeşil alanlar ve araziler üzerinde kötü etki yapmaktan kaçınma ihtiyacı,
- e) Yüksek standartlı tasarım ve planlama,
- f) Yeşil alanlar ve diğer çevresel olaylara saygı ihtiyacı.

6.8.4 Uygulama

Planlama döneminin ötesinde, özel sektörün gerekli tedbirleri alarak bazı önemli okul gelişmeleri sağlamasına rağmen önemli okul gelişmeleri eğitimden sorumlu yetkililer tarafından yürütülecektir. Geçmişte yüksek arazi değerleri ve eldeki sınırlı fonların devlet okullarının düzgün, uygun yerlere yerleştirilmesinin esas engelleri olduğu kabul edilmektedir. Böylece yeni okullar için mümkün olan yerde kamu arazisi ayrılmasına önem verilmelidir. Bu raporda (Bkz. bölüm 8.5) önerilen Arazi Politikası'nın benimsenmesiyle eğitimle ilgili yetkililer için gelecekte uygun konumda bulunan özel arazi elde etmelerini mümkün kılacaktır. Okul amaçlı ve halka yönelik spor alanları, özel pazarlıklar yoluyla büyük kapsamlı gelişmelere planlama izni vererek elde edilebilir.

Vurgulanmaktadır ki kesin olarak farklı bölgelerdeki nüfus dağılımına bağlı farklı bölgelerdeki okul ihtiyaçlarını kesin olarak tahmin etmek imkansızdır. Bu nedenle yeni bir okul için ihtiyaç duyulduğunda, daha büyük okulları çekecek arazi alanının elde edilmiş olması önemlidir.

Tablo 21: Okullar için önerilen standartlar**1.Okul Öncesi Eğitim Kurumlar (1 sınıf)**

-Nüfus (Hizmet verdiği)	525 kişi
-Sınıf büyüklüğü (mak.öğr.sayısı)	25 öğrenci
-Minimum alan ihtiyacını/öğrenci (İç ve dışı mekanlar)	20 m ²
-Toplam minimum okul alanı	500 m²

2. Okul Öncesi Eğitim Kurumları (4 sınıf)

-Nüfus (Hizmet verdiği)	2000 kişi
-Sınıf büyüklüğü (mak.öğr.sayısı)	25 öğrenci
-Sınıf sayısı	4 sınıf
-Okulun büyüklüğü	100 öğrenci
-Minimum alan ihtiyacı/öğrenci (İç ve dışı mekanlar)	18-20 m ²
-Toplam minimum okul alanı	1800-2000 m²

3. İlkokullar

-Nüfus (Hizmet verdiği)	2750 kişi
-Sınıf büyüklüğü	25 öğrenci
-Sınıf sayısı	10 sınıf
-Okul büyüklüğü	250 öğrenci
-Sınıf diğer iç mekan kullanımları, dolaşım alanı, dış mekan oyun alanı ve yeşil alan	30 m ² /öğr.
-Spor alanı hariç okul alanı	0.75 ha
-500 öğrencilik bir kapasiteye hizmet veren, koşu parkuru ile birlikte futbol sahası, bir voleybol sahası, bir basketbol sahasını kapsayan spor alanı	1.61 ha
-Toplam ilkokul alanı	2.36 ha
-Maksimum yürüme mesafesi	800 metre
-Tavsiye edilen yürüme mesafesi	500 metre

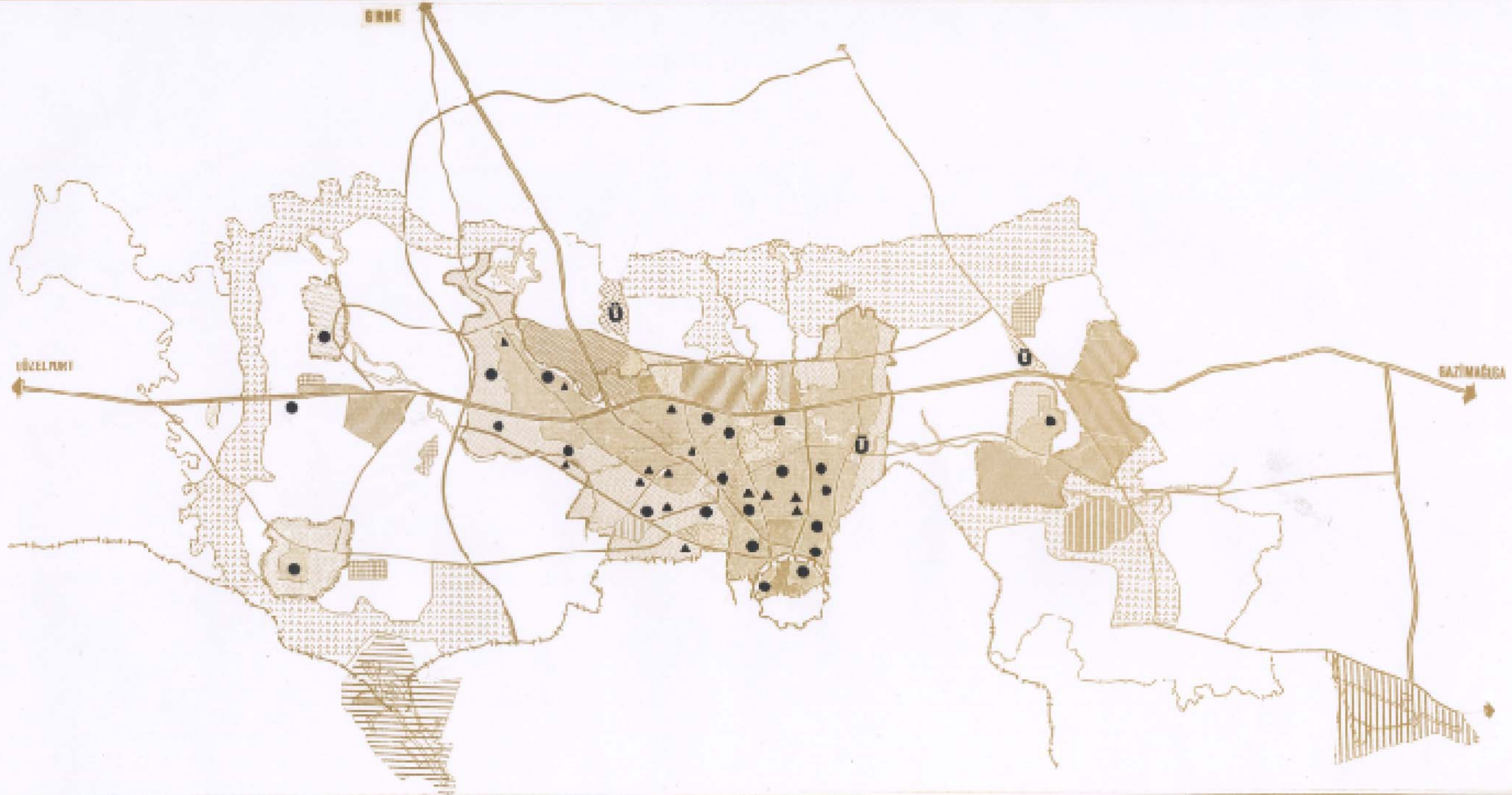
4. Orta Dereceli Okullar

-Nüfus (Hizmet verdiği)	5000 kişi
-Sınıf büyüklüğü	30 öğrenci
-Sınıf sayısı	16 sınıf
-Okulun büyüklüğü	480 öğrenci
-Sınıf diğer iç mekan kullanımları, dolaşım alanı, dış mekan oyun alanı ve yeşil alan	35 m ² /öğr.
-Spor alanı hariç okul alanı	1.70 ha
-500 öğrencilik bir kapasiteye hizmet verecek, koşu parkuru ile birlikte futbol sahası, bir voleybol, bir basketbol sahası ve etrafında 10 metre genişliğinde yeşil (ağaçlandırılmış) kuşak ve dolaşım alanlarını kapsayan spor alanı	2.30 ha
-Spor alanı ile birleştirilmiş toplam okul alanı	4.00 ha
-Maksimum yürüme mesafesi	1200 metre
-Tavsiye edilen yürüme mesafesi	800 metre

BAŞKENT LEFKOŞA İMAR PLANI

LEFKOŞA GÖNYELİ, ALAYKÖY, HASPOLAT, HAMİTKÖY, KANLIKÖY

- Ülke Sınırı
- İmar Planı Sınırı
- İlkokullar
- Orta Dereceli Okullar
- Üniversite

Eğitim

1 1/2 2 3 4 5 6 km

Sehir Planlama Dairesi Nisan 2001

21